

Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission

Leaving Certificate 2016

Marking Scheme

Lithuanian

Higher Level

Note to teachers and students on the use of published marking schemes

Marking schemes published by the State Examinations Commission are not intended to be standalone documents. They are an essential resource for examiners who receive training in the correct interpretation and application of the scheme. This training involves, among other things, marking samples of student work and discussing the marks awarded, so as to clarify the correct application of the scheme. The work of examiners is subsequently monitored by Advising Examiners to ensure consistent and accurate application of the marking scheme. This process is overseen by the Chief Examiner, usually assisted by a Chief Advising Examiner. The Chief Examiner is the final authority regarding whether or not the marking scheme has been correctly applied to any piece of candidate work.

Marking schemes are working documents. While a draft marking scheme is prepared in advance of the examination, the scheme is not finalised until examiners have applied it to candidates' work and the feedback from all examiners has been collated and considered in light of the full range of responses of candidates, the overall level of difficulty of the examination and the need to maintain consistency in standards from year to year. This published document contains the finalised scheme, as it was applied to all candidates' work.

In the case of marking schemes that include model solutions or answers, it should be noted that these are not intended to be exhaustive. Variations and alternatives may also be acceptable. Examiners must consider all answers on their merits, and will have consulted with their Advising Examiners when in doubt.

Future Marking Schemes

Assumptions about future marking schemes on the basis of past schemes should be avoided. While the underlying assessment principles remain the same, the details of the marking of a particular type of question may change in the context of the contribution of that question to the overall examination in a given year. The Chief Examiner in any given year has the responsibility to determine how best to ensure the fair and accurate assessment of candidates' work and to ensure consistency in the standard of the assessment from year to year. Accordingly, aspects of the structure, detail and application of the marking scheme for a particular examination are subject to change from one year to the next without notice.

VERTINIMO SCHEMA

I DALIS

(30 /100)

Remdamiesi tekstu atsakykite į pateiktus klausimus:

1. Paaiškinkite šių žodžių ir posakių reikšmę:

a) „degančiomis akimis“ (1 taškas)

Susidomėję, smalsūs.

b) alternatyva (1 taškas)

Kita galimybė, pasirinkimas.

c) bendruomeninė mokykla (1 taškas)

Mokyklos bendruomenę sudaro mokytojai, tėvai ir mokiniai. Visi dalyvauja mokyklos kūrime.

d) lūkesčius viršijo su kaupu

Pateisino visus lūkesčius, net labiau, nei buvo tikėtasi. (1 taškas)

e) „ištaikę kiekvieną laisvą minutę“ (1 taškas)

Radę laisvo laiko.

2. Kuo Žalioji mokykla skiriasi nuo tradicinės mokyklos? (5 taškai)

Joje nėra įprastų mokyklinių suolų, vadovėlių ir pratybų sąsiuvinų, vaikai nelyginami su bendraamžiais ir mokosi savo tempu. Mokykloje nėra įprasto tradicinei mokyklai direktoriaus, o visi sprendimai priimami kolegialiu valdymo metodu. Labai svarbus yra ryšys su gamta.

3. Kokie yra Žaliosios mokyklos kertiniai akmenys? (5 taškai)

Mokyklai labai svarbus ryšys su gamta. „Mokyklos idėja gimė, nes norėjome pasiūlyti miesto tėvų vaikams pabūti gamtoje“. Ypatinga mokyklos vieta suteikia galimybę mokiniams kiekvieną dieną būti gamtoje, šis privalumas išnaudojamas ir mokymo procese – bent vieną dieną per savaitę lauke vyksta visi dienos užsiėmimai. „Būdami gamtoje vaikai mokosi ne tik ją stebėti, bet ir suvokia, kad yra jos dalis, randa joje savo vietą“.

Kita mokyklos stiprybė – bendruomenė. Visi sprendimai priimami kolegialiu valdymo metodu, tai reiškia, bendruomenės – tėvų ir mokytojų sutarimu. Kiekviena mokyklos bendruomenės šeima dalyvauja mokyklos kūrime. Vaikai taip pat dalyvauja.

Žaliosios mokyklos prioritetai: siekti gyventi darnoje su gamta, skatinti bendrystę, savirealizaciją, sąmoningą vartojimą ir ekologišką gyvenimo būdą.

4. Kodėl, anot B. Nastaravičiūtės, dabartinė švietimo sistema privalo keistis? (5 taškai)

Nes dabartinė švietimo sistema yra orientuota į žinių įsiminimą, o ne suvokimą. Taip pat vaikai mokyklose yra nelaimingi, nes abiturientai neatitinka rinkos reikalavimų.

5. Nurodykite mokyklos judesio formas, pateiktas tekste, ir jas pakomentuokite pateikdami savo nuomonę. (5 taškai)

Žalioji mokykla yra gyva. Joje nuolat judama (tiesioginis judesys) – rytiniai kasdieniai vaikų žygiai, pertraukos pievose, klasės žygiai.

Žaliojoje mokykloje taip pat vyksta vidinis judesys. Tai mokytojui suteikta laisvė pagal turimas mokymo programas sudaryti ugdymo turinį. Mokytojo kūrybiškumas atsiskleidžia mokymo turinį derinant prie mokinių gyvenimo, parengiant pritaikytus vadovėlius ir pratybas.

Ryškiausiai matomas mokyklos judesys yra susijęs su mokyklos statybomis. „Vaikai, stebėdami statybas, girdėdami kalbas apie jas, gauna žinutę, kad niekas neatsiranda be pastangų, viskas mūsų rankose“. Jie „mato visą mokyklos kūrimo procesą: kad reikia statyti mokyklą, iš kažkur gauti pinigų, reikia išvalyti langus“. „Jie mato, kad mokykla statoma savo jėgomis, kad tai procesas, ir tai leidžia jiems labiau pasitikėti savo jėgomis, suteikia drąsos kurti“. Dalyvaudami mokyklos statybose vaikai vertins ir tausos jos materialines vertybes, džiaugsis jų pačių atliktais darbais. (5 taškai)

6. Pakomentuokite posakį „kokia mokykla yra šiandien (tiek išore, tiek vidumi) priklauso nuo mūsų, t.y. nuo manęs“. (5 taškai)

Šiuo posakiu norima pasakyti, kad mokyklos įvaizdis ir išorė priklauso nuo kiekvieno mokinio, mokytojo ir tėvo. Žaliosios mokyklos vaikai „mato visą mokyklos kūrimo procesą: kad reikia statyti mokyklą ir iš kažkur gauti pinigų, kad reikia išvalyti langus“. Jie gali tiesiogiai prisidėti prie savo mokyklos statybų. Kitose mokyklose taip pat galima pagerinti mokyklos būklę jei netrūksta noro ir nepagailima pastangų.

Mokykla – tai tarsi antrieji namai, todėl labai svarbu sukurti jaukią atmosferą, kad kiekvienas joje gerai jaustųsi. Kiekvienas mokyklos bendruomenės narys turi įdėti pastangų, įsiklausyti į kitą ir kartu kurti savo mokyklą. (5 taškai)

PASTABA: Vertinant antrosios ir trečiosios dalių atsakymus, bus atsižvelgiama į šiuos dalykus:

1. Temos suvokimas: Kandidatas suvokia temą, pagrindinę mintį ir geba aiškiai jas atskleisti. Tinkamai argumentuojama asmeninio, visuomeninio gyvenimo pavyzdžiais, savo kultūrine patirtimi, argumentai išsamiai paaiškinti ir išplėtoti. 30%
2. Teksto struktūra ir vientisumas: Rašinio tekstas vientisas, nuoseklus, pastraipos logiškai siejamos, nėra nemotyvuotų pasikartojimų, tikslingai cituojama. Laikomasi teksto struktūros reikalavimų. 30%
3. Kalbinė raiška: Kandidatas geba sklandžiai, aiškiai, logiškai, nuosekliai, netuščiažodžiaudamas perteikti savo mintis ir nuomonę. Jo žodynas turtingas, vartojamos įvairios sakinių konstrukcijos. 30%

4. Kalbos normų laikymasis: Rašybos, skyrybos, gramatikos, žodyno, taisyklių ir normų laikymasis. 10 %

II DALIS

(30/100)

Remdamiesi tekstu ir jūsų patirtimi, pakomentuokite šią ištrauką. Savo teiginius argumentuokite (ne mažiau kaip 100 žodžių).

„Nėra universalios laimės recepto, visi turime patys atrasti, kas mums teikia džiaugsmą“.

Žalioji mokykla ieško alternatyvos tradicinės mokyklos modeliui. Ji nenori pateikti universalios laimės recepto. Žalioji mokykla nori parodyti, kad gali būti kitokių nei tradicinėje mokykloje mokymo ir mokymosi būdų. Ji siekia sudaryti sąlygas vaikams patiems ieškoti, įgyti patirties. Ji padeda jiems atrasti gamtos paslaptis (grybų rinkimas, gamtos stebėjimas).

Kiekvienas turime savo laimės sampratą. Vienam ji yra ramybė, saugumas, draugystė. Kitiems laimė yra susijusi su materialinėmis vertybėmis. Jie trokšta turėti daug pinigų, įsigyti vertingų objektų.

Kai mes esame vaikai, mūsų laimę kuria mūsų tėvai. Jie mus padaro laimingais dovanodami įvairias dovanas, parodydami savo prisirišimą ir mus mylėdami. Kartais mums net nekyla klausimas, iš kur ateina laimė ir kas man teikia malonumo?

Todėl mes turime išmokti džiaugtis paprastais kasdieniais dalykais, mums rodomu dėmesiu. Reikia įsiklausyti į save, kad galėtume suprasti, kas mums teikia džiaugsmo. Tai supratę žinosime, ką turime padaryti patys, kad pasijustumė laimingais.

III DALIS

(40/100)

Samprotavimo rašinys

Pasirinkite vieną iš pasiūlytų temų ir parašykite samprotavimo tipo rašinį (apytiksliai 300 žodžių).

1. „Kiekvienas esame savo likimo kalvis.“
2. „Pasaulis gali būti bloga vieta, jei mes kartu nesistengsime jo padaryti lygiaverčiu, demokratišku ir patvariu“. – Fintan O'Toole, *The Irish Times*, 22-02-2016

Rišliai parašytas rašinys, atsakantis į pasirinktą temą, atspindintis logišką minties dėstymą, parodantis, jog užduotis suprasta, parašytas aiškia ir taisyklinga kalba (apytiksliai 300 žodžių).

